

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 05 stycznia 2021 r.

DWIM-WA.550.19.2018.JB

Strona:

**Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców
REPROPOL**

ul. Foksal 3/5
00-366 Warszawa

Uczestnicy postępowania na prawach strony:

1) **Stowarzyszenie Autorów i Wydawców
Copyright Polska**

ul. Sarego 2
31-047 Kraków

2) **Polska Izba Komunikacji Elektronicznej**

ul. Przemysłowa 30
00-450 Warszawa

DECYZJA O ZMIANIE ZEZWOLENIA NA ZBIOROWE ZARZĄDZANIE PRAWAMI AUTORSKIMI

Działając na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1293) w związku z art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, z późn. zm.), a także w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia udzielonego Stowarzyszeniu Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL z siedzibą w Warszawie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi, udzielonego decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 maja 2009 r., sygn. DP/926/09/JB:

- I. Cofam zezwolenie w zakresie pól eksploatacji „nadawanie, w tym przewodowo, bezprzewodowo, cyfrowo, analogowo lub satelitarnie” oraz „reemitowanie”.
- II. Cofam zezwolenie na pobieranie wynagrodzenia na rzecz wydawców prasy z tytułu:
 - 1) zamieszczania w celach dydaktycznych i naukowych w podręcznikach, wypisach i antologiach rozpowszechnionych fragmentów publikacji periodycznych,

- 2) odpłatnego udostępniania przez ośrodki informacji lub dokumentacji fragmentów publikacji periodycznych,

w zakresie pól eksploatacji innych niż zwielokrotnianie, wprowadzanie do obrotu, użyczenie, najem, publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

- III. Zmieniam zezwolenie w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji, określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
- IV. W związku z powyższym zezwoleniu nadaję następujące jednolite brzmienie:

Stowarzyszeniu Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL z siedzibą w Warszawie udziela się zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do:

- 1) publikacji periodycznych oraz
- 2) mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych w zakresie w jakim prawa te przysługują wydawcom,

na następujących polach eksploatacji:

- 1) zwielokrotnianie,
- 2) wprowadzanie do obrotu,
- 3) użyczenie,
- 4) najem,
- 5) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Uzasadnienie

Działając na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego pismem z dnia 22 listopada 2018 r. zawiadomił Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL (dalej „Stowarzyszenie REPROPOL”) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi. Równocześnie Minister zwrócił się o:

- 1) wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja podjęła zbiorowe zarządzanie prawami objętymi zakresem posiadanego zezwolenia i w jakiej skali je wykonuje, z uwzględnieniem aktualnej liczby umów zawartych z użytkownikami – odrębnie dla każdego pola eksploatacji objętego zezwoleniem;
- 2) uzasadnienie potrzeby zbiorowego zarządzania poszczególnymi rodzajami utworów, tj. utworów periodycznych i mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych – odrębnie dla każdego rodzaju i każdego pola eksploatacji objętego zezwoleniem;
- 3) przedstawienie stanowiska co do potrzeby zmiany posiadanego zezwolenia w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (k. 1-2).

Pismem z dnia 19 grudnia 2018 r. Stowarzyszenie REPROPOL przedstawiło stanowisko w sprawie, uzupełnione w piśmie z dnia 11 sierpnia 2020 r. Wyraziło chęć

utrzymania zezwolenia w dotychczasowym brzmieniu, z uwzględnieniem jedynie faktu uchylecia w 2015 r. licencji ustawowej dla ośrodków informacji i dokumentacji (uchylony art. 30 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Wskazało, że na polach eksploatacji „utrwalanie” i „zwielokrotnianie” wykonuje zbiorowe zarządzanie m. in. poprzez podział i wypłatę opłat, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tzw. opłaty reprograficzne”. W latach 2014-2018 zainkasowało z tego tytułu łącznie 14,9 mln zł., z czego wypłaciło 12,5 mln zł., corocznie dla 2,8-4,7 tys. wydawców (k. 8).

W ocenie Stowarzyszenia REPROPOL „drugim zasadniczym polem działalności Stowarzyszenia jest udzielania licencji na świadczenie usług tzw. monitoringu prasy. Umowy z podmiotami działającymi w tym obszarze zawierane są - oprócz pola zwielokrotnianie - także na polu eksploatacji publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym (tzw. internetowe pole eksploatacji). Zasadniczym elementem działalności firm monitorujących prasę jest nie tylko konieczność zwielokrotniania fragmentów publikacji periodycznych, by w ogóle móc świadczyć usługi monitoringu prasy, ale także udostępnienia klientom fragmentów publikacji, w których podmiot zamawiający taką usługę został wspomniany. W konsekwencji Stowarzyszenie udziela podmiotom świadczącym usługi monitoringu prasy licencji na dwóch koniecznych polach. W tym momencie Stowarzyszenie ma podpisane umowy z 6 kontrahentami w tym obszarze:(następuje wyczerpujące wyliczenie nazw podmiotów)”. Wpływy z tego tytułu wynoszą 175-248 tys. zł. rocznie i są „na bieżąco dystrybuowane”. W ocenie organizacji reprezentuje ona 833 tytuły prasowe należące do 66 dużych wydawców działających na polskim rynku, „co stanowi prawie 80% rynku tytułów objętych w praktyce usługami monitoringu prasy” (k. 9-10).

Gdy chodzi o działalność w zakresie zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji użyczenie i najem Stowarzyszenie REPROPOL wskazało, że „ze względu na rozwój w ostatnim okresie różnego rodzaju punktów usługowych (w szczególności o charakterze sieciowym takich jak kawiarnie, poczekalnie w przychodniach lekarskich i gabinetach dentystycznych, punkty gastronomiczne i fryzjerskie itp.), które oferują poza zasadniczymi usługami także możliwość lektury różnorodnych publikacji periodycznych istnieje miejsce do stworzenia na tym polu mechanizmu licencyjnego dla przedsiębiorców udostępniających w miejscach świadczenia przez nich usług egzemplarze utworów periodycznych. Stworzenie sposobności lektury gazet, w tym gazet codziennych i popularnych tygodników (szczególnie prasy kobiecej), niewątpliwie służy podniesieniu atrakcyjności tego rodzaju lokali i jest formą pośredniego uzyskiwania korzyści majątkowej z eksploatacji egzemplarza uprzednio nabytego utworu”. Stowarzyszenie „planuje zatem wykorzystać także tę możliwość reprezentowania uprawnionych” i „w tym też celu Stowarzyszenie objęło umową powierzenia praw do zbiorowego zarządzania z wydawcami także pole użyczenia i najmu. Stowarzyszenie stoi na stanowisku, że pole to powinno w związku z powyższym nadal pozostać w zakresie udzielonego mu zezwolenia, by nie zablokować na dłuższy czas ochrony praw uprawnionych we wspomnianej sytuacji eksploatacyjnej. Jednocześnie Stowarzyszenie musi w tym obszarze postępować ostrożnie, gdyż wdrożenie tego rodzaju mechanizmu licencyjnego w praktyce bez uprzedniego sprawdzenia jego efektywności wiąże się z poniesieniem określonych kosztów. W sytuacji kryzysu na rynku prasowym, którego skutki REPROPOL również odczuwa, ostrożność przy rozwijaniu tego rodzaju nowej formy działalności Stowarzyszenie jest tym bardziej uzasadniona” (k. 11).

W przypadku poboru wynagrodzeń za licencje ustawowe, o których mowa w art. 25 ust. 1 lit b) i c) oraz art. 27¹ ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Stowarzyszenie REPROPOL oświadczyło, że „powierzenie praw w zakresie pierwszego z nich objęte jest zawartymi przez Stowarzyszenie umowami o powierzeniu praw z wszystkimi uprawnionymi. Stowarzyszenie poczyniło starania, by uzyskać zatwierdzenie przez Komisję Prawa Autorskiego w 2013 r. tabeli wynagrodzeń, której elementem jest

także określenie wynagrodzeń w zakresie korzystania z utworów na podstawie art. 25 ustawy o pr. aut. (k. 11).

W wyżej wymienionym piśmie, a także w piśmie z 11 sierpnia 2020 r. stanowiącym końcowe stanowisko w sprawie, Stowarzyszenie REPROPOL jako alternatywne rozstrzygnięcie wyraziło akceptację dla cofnięcia z urzędu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie na polach eksploatacji „nadawanie, w tym przewodowo, bezprzewodowo, cyfrowo, analogowo lub satelitarnie” i „reemitowanie”, przyznając iż zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi „nie jest przez SDiW REPROPOL wykonywane” w odniesieniu do tych pól, gdyż „publikacje periodyczne oraz mające samodzielne znaczenie utwory składające się na zawartość publikacji periodycznych nie są eksploatowane poprzez nadawanie i reemisję” (k. 75).

Pismem z dnia 3 lipca 2019 r. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej („PIKE”) złożyła wniosek o dopuszczenie do udziału w toczącym się postępowaniu. Wskazała, że wniosek ten uzasadniony jest zarówno ze względu na cele statutowe tej organizacji, jak również przemawia za jego uwzględnieniem interes społeczny. PIKE wskazała, że reprezentuje oraz chroni interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozstrzygnięcie zaś w przedmiocie cofnięcia lub zmiany zezwoleń na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi pozostaje w sferze interesów gospodarczych podmiotów zrzeszonych w PIKE, które z racji prowadzonej działalności zawierają umowy z organizacjami zbiorowego zarządzania. PIKE wskazała także, że udział tej organizacji w postępowaniu pozwoli Ministrowi na zapoznanie się z opinią środowiska przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dostawców usług audiowizualnych oraz dostawców usług drogą elektroniczną, przyczyniając się tym samym do lepszego wyjaśnienia okoliczności faktycznych i w pełniejszym stopniu przyczyni się do realizacji prawdy obiektywnej. Co więcej, zdaniem PIKE, rozstrzygnięcie Ministra w przedmiotowej sprawie wpłynie nie tylko na sferę praw i obowiązków strony postępowania, ale także na grupę przedsiębiorców związanych ze stroną umowami lub potencjalnie mogących taką umowę zawrzeć, a w konsekwencji na klientów tych podmiotów, w tym również konsumentów (k. 43-44).

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2019 r. Minister dopuścił PIKE do udziału w postępowaniu (k. 59). W piśmie z dnia 21 lipca 2020 r. PIKE, po zapoznaniu się z aktami sprawy, przedstawiło końcowe stanowisko w sprawie domagając się cofnięcia Stowarzyszeniu REPROPOL zezwolenia na zbiorowe zarządzanie „co najmniej” na polach eksploatacji nadawanie i reemitowanie. W ocenie PIKE „cofnięcie REPROPOL zezwolenia w zakresie nadawania i reemitowania jest zasadne nie tylko z uwagi na to, że na tych polach nie ma miejsca eksploatacja zarządzanego przez REPROPOL repertuaru. W ocenie PIKE, specyfika pól „nadawanie” i „reemitowanie” wyklucza jakąkolwiek eksploatację publikacji periodycznych, bądź mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych - niezależnie od tego, czy przysługują one wydawcom, czy innym podmiotom. Co więcej, w przypadku „nadawania” i „reemitowania” programów telewizyjnych, do czynienia mamy w istocie wyłącznie z eksploatacją utworów audiowizualnych. Z orzecznictwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2007 r., sygn. IV CSK 303/06 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 lutego 2014 r., sygn. I ACa 452/13) oraz dominującego stanowiska doktryny, co do charakteru utworu audiowizualnego, wynika, że jego eksploatacja nie wiąże się z eksploatacją elementów wkładowych. Ponadto art. 70 ust. 2¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej: PrAut) nie wymienia reemisji wśród sposobów eksploatacji uprawniających współtwórców utworów audiowizualnych oraz artystów wykonawców do wynagrodzenia. Natomiast art. 70 ust. 1 PrAut zawiera domniemanie nabycia przez producenta utworu audiowizualnego wyłącznych praw majątkowych do eksploatacji utworów w ramach utworu audiowizualnego jako całości. Wszystko powyższe prowadzi do wniosku, że zwłaszcza w przypadku pola eksploatacji „reemitowanie”, zachodzi potrzeba cofnięcia

nie tylko zezwolenia REPROPOL, ale wszelkich zezwoleń OZZ, poza tą, która reprezentuje producentów utworów audiowizualnych. Mając na uwadze wszystko powyższe, aby uczynić zadość podniesionej przez REPROPOL potrzebie przejrzystości funkcjonowania systemu zbiorowego zarządzania jako całości, MKiDN powinien cofnąć zezwolenia także pozostałych OZZ - w pierwszej kolejności w takim zakresie, w jakim eksploatacja praw, którymi zarządzają, nie jest możliwa, a nadto - w takim zakresie, w jakim dana OZZ nie wykonywała zbiorowego zarządzania w skali większej niż niewielka" (k. 64-66).

Stosownie do art. 10 § 1 Kpa, pismem z dnia 31 lipca 2020 r. organ zawiadomił uczestników postępowania o możliwości wypowiedzenia się co do zabranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji w sprawie, w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia. W odpowiedzi Stowarzyszenie REPROPOL przedstawiło uzupełniające stanowisko w sprawie, zawarte w ww. piśmie z 11 sierpnia 2020 r. (k. 73-76).

Przed wydaniem decyzji Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska w piśmie z 22 października 2020 r. wniosło o dopuszczenie do postępowania w charakterze organizacji społecznej na prawach strony (k. 77-82). Zostało dopuszczone postanowieniem z 4 listopada 2020 r. i jednocześnie wezwane do zajęcia stanowiska w sprawie (k. 83-88).

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska przedstawiło swoje stanowisko w piśmie z 19 listopada 2020 r. Organizacja ta nie zakwestionowała wniosków REPROPOL w niniejszej sprawie, przedstawiła natomiast polemiczne stanowisko co do części argumentacji przedstawionej przez REPROPOL, wnosząc o dopuszczenie dowodu z porozumień obydwu organizacji zawartych w 2005 r. oraz w 2020 r. Dowody te nie zostały dopuszczone, ponieważ w ocenie organu nie stanowią dowodu na okoliczności mające znaczenie dla rozpatrywanej sprawy – rola obydwu organizacji w poborze i podziale opłat, o których mowa w art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jest określona przepisami prawa i znana organowi z urzędu. Rozbieżności w tym zakresie artykułowane przez obydwie organizacje nie mogą być analizowane i rozstrzygane w ramach niniejszego postępowania.

Minister ustalił, co następuje:

Stowarzyszenie REPROPOL jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, która na podstawie zezwolenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, udzielonego decyzją z dnia 28 maja 2009 r. sygn. DP/926/09/JB (zob. obwieszczenie MKiDN M. P. z 2010 r. Nr 3, poz. 19), zarządza prawami autorskimi do publikacji periodycznych oraz mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych w zakresie w jakim prawa te przysługują wydawcom, na następujących polach eksploatacji:

- 1) zwielokrotnianie techniką drukarską, fotograficzną, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową na nośnikach tradycyjnych i cyfrowych,
- 2) wprowadzanie do obrotu, najem i użyczenie egzemplarzy, zwielokrotnionych w sposób określony w lit. a,
- 3) nadawanie, w tym przewodowo, bezprzewodowo, cyfrowo, analogowo lub satelitarne,
- 4) reemitowanie,
- 5) publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do utworu w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Ponadto organizacja jest uprawniona do pobierania wynagrodzeń na rzecz wydawców prasy z tytułu:

- 1) zamieszczania w celach dydaktycznych i naukowych w podręcznikach, wypisach i antologiach rozpowszechnionych fragmentów publikacji periodycznych,

- 2) odpłatnego udostępniania przez ośrodki informacji lub dokumentacji fragmentów publikacji periodycznych,
- 3) publicznego udostępniania utworów będących aktualnymi artykułami na tematy polityczne, gospodarcze lub religijne oraz aktualnymi wypowiedziami i fotografiami reporterskimi w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Minister ma wiedzę z urzędu, że Stowarzyszenie REPROPOL dokonuje podziału i wypłaty na rzecz uprawnionych wydawców części opłat, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, pobieranych przez Stowarzyszenie Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA. Strona potwierdziła to w niniejszym postępowaniu, prezentując dane o inkasie i repartycji za lata 2014-2018 (k. 8).

Stowarzyszenie REPROPOL zawiera umowy licencyjne na świadczenie usług monitoringu prasy, które obejmują zwielokrotnianie utworów a następnie ich udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Aktualnie Stowarzyszenie REPROPOL ma zawartych 6 takich umów (k. 9).

W zakresie pozostałych pól eksploatacji Stowarzyszenie REPROPOL nie zawarło umów licencyjnych ani umów o pobór wynagrodzenia.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny sprawy Minister zważył co następuje.

Zgodnie z art. 137 ust. 1 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego obowiązany był z urzędu wszcząć postępowania administracyjne w celu:

- 1) cofnięcia zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w zakresie, w jakim w toku dotychczasowej działalności na danym polu eksploatacji nie podjęły one zbiorowego zarządzania lub wykonywały je „w niewielkiej skali”, jak również jeżeli w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji;
- 2) zmiany zezwoleń w zakresie, w jakim konieczne jest ich dostosowanie do nazw pól eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Przepis powyższy stanowi podstawę prawną dla Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu do dokonania przeglądu wszystkich aktualnie obowiązujących zezwoleń na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi udzielonych organizacjom zbiorowego zarządzania.

W związku z powyższym, pismem z dnia 22 listopada 2018 r. Minister zawiadomił Stowarzyszenie REPROPOL o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia na zbiorowe zarządzanie. Postępowanie to zostało zatem wszczęte w terminie, o którym mowa w art. 137 ust. 1 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, tj. w ciągu 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Ustawa weszła w życie w dniu 19 lipca 2019 r.

Zgodnie z ww. przepisem w wyniku postępowania przeglądowego Minister może cofnąć zezwolenie na zbiorowe zarządzanie lub też dokonać jego zmiany. Cofnięcie zezwolenia może nastąpić w zakresie, w jakim:

- 1) w toku dotychczasowej działalności organizacja zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji nie podjęła zbiorowego zarządzania prawami autorskimi

- lub prawami pokrewnymi lub wykonywała zbiorowe zarządzanie na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali;
- 2) w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji.

Gdy chodzi o pole eksploatacji „zwielokrotnianie” Stowarzyszenie REPROPOL dokonuje podziału i wypłaty na rzecz uprawnionych wydawców części opłat, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, które są kompensatą strat ponoszonych przez podmioty uprawnione wskutek korzystania z utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego, przede wszystkim poprzez ich zwielokrotnianie. Ponadto w ramach licencjonowania usług monitoringu prasy Stowarzyszenie REPROPOL zarządza swoim repertuarem zarówno na polu eksploatacji „zwielokrotnianie” jak i „publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do utworu w miejscu i czasie przez siebie wybranym”. Na tych polach organizacja ta niewątpliwie wykonuje zatem zbiorowe zarządzanie. W ocenie organu usługi monitoringu prasy mogą jednak obejmować również pole „wprowadzanie do obrotu”, w szczególności w sytuacji gdy określony przegląd prasy jest udostępniany także w tradycyjnej, papierowej formie, dlatego również to pole eksploatacji powinno pozostać w zezwoleniu Stowarzyszenia REPROPOL.

W zakresie pól „najem i użyczenie” Stowarzyszenie REPROPOL nie podjęło zbiorowego zarządzania. Organ uznaje jednak za przekonujące argumenty przedstawione przez tę organizację w niniejszym postępowaniu, iż *„ze względu na rozwój w ostatnim okresie różnego rodzaju punktów usługowych (w szczególności o charakterze sieciowym takich jak kawiarnie, poczekalnie w przychodniach lekarskich i gabinetach dentystycznych, punkty gastronomiczne i fryzjerskie itp.), które oferują poza zasadniczymi usługami także możliwość lektury różnorodnych publikacji periodycznych istnieje miejsce do stworzenia na tym polu mechanizmu licencyjnego dla przedsiębiorców udostępniających w miejscach świadczenia przez nich usług egzemplarze utworów periodycznych. Stworzenie sposobności lektury gazet, w tym gazet codziennych i popularnych tygodników (szczególnie prasy kobiecej), niewątpliwie służy podniesieniu atrakcyjności tego rodzaju lokali i jest formą pośredniego uzyskiwania korzyści majątkowej z eksploatacji egzemplarza uprzednio nabytego utworu”*, Stowarzyszenie *„planuje zatem wykorzystać także tę możliwość reprezentowania uprawnionych”*, jednakże *„w sytuacji kryzysu na rynku prasowym, którego skutki REPROPOL również odczuwa, ostrożność przy rozwijaniu tego rodzaju nowej formy działalności Stowarzyszenie jest tym bardziej uzasadniona”*.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że Stowarzyszenie REPROPOL nie podjęło zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji „nadawanie” i „reemitowanie” i nie przedstawiło jakiegokolwiek planu zmiany tej sytuacji w najbliższej przyszłości. Organizacja sama zresztą przyznała, iż na tych polach eksploatacja jego repertuaru nie ma miejsca (k. 14).

Gdy chodzi o prawo do poboru wynagrodzenia w przypadkach licencji ustawowych należy wskazać, że obecnie ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi przesądza (art. 3 ust. 1 lit. b), że w ramach wykonywania zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji organizacja jest uprawniona zarówno do udzielania licencji jak i poboru wynagrodzenia tam, gdzie użytkownik ma prawo korzystać z utworu bez zgody podmiotu uprawnionego. Tym samym w ramach pól eksploatacji pozostawionych w zezwoleniu Stowarzyszenia REPROPOL mieści się również prawo do poboru wynagrodzenia w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 1 lit. b) i c) oraz art. 27¹ ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W związku z uchyleniem z dniem 20 listopada 2015 r. licencji ustawowej dla „ośrodków informacji i dokumentacji” dotychczasowe zezwolenie Stowarzyszenia REPROPOL w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe.

Jeżeli chodzi o zmianę zezwolenia w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Minister wskazuje, że zgodnie z ww. przepisem odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Pola eksploatacji wskazane powyżej różnią się nieznacznie od tych, które wskazane są w zezwoleniu Stowarzyszenia REPROPOL, stąd w niniejszej decyzji następuje ich ujednoczenie i nowe uszeregowanie.

Mając na uwadze powyższe Minister orzekł jak na wstępie.

Katarzyna Falkowska-Gołębiowska

Z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

DYREKTOR

Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów

Katarzyna Falkowska-Gołębiowska

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Wniosek taki winien zostać złożony na adres: Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa.

Na niniejszą decyzję strona może także wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie bez korzystania z prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 3 § 2 pkt 1, art. 13 § 1 i § 2, art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2019 r., poz. 2325).

Przy wniesieniu skargi ten, kto ją wnosi, obowiązany jest do uiszczenia opłaty sądowej. Opłatę sądową uiszcza się gotówką do kasy właściwego sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy właściwego sądu (art. 214 § 1 w związku z art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). W niniejszej sprawie będzie to wpis stały w wysokości 200 zł (art. 230 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z art. 233 tej ustawy oraz w związku z § 2 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi z dnia 16 grudnia 2003 r., Dz.U. Nr 221, poz. 2193).

Przy uiszczaniu opłaty – zarówno gotówką do kasy właściwego sądu administracyjnego, jak i na rachunek bankowy tego sądu – należy wskazać tytuł wpłaty, rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany, oraz sygnaturę akt sądowych (§ 5 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi z dnia 16 grudnia 2003 r.). Sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie zostanie uiszczona należna opłata.

Nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona, której przyznane zostało prawo pomocy w postępowaniu przed sądem administracyjnym (prawo pomocy) w zakresie określonym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa. Prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Prawo pomocy może być przyznane w zakresie całkowitym lub częściowym. Szczegółowe zasady ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz zasady przyznawania pomocy prawnej określone zostały w dziale V rozdziale 3 oddziale 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Otrzymują:

- 1) Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL, adres j.w.;
- 2) r. pr. Aleksandra Burba, pełnomocnik Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska, ul. Sarego 2, 31-047 Kraków;
- 3) r. pr. Wojciech Szymczak, pełnomocnik Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Kancelaria Prawna Media s.c., ul. Łąkowa 21/17, 61-879 Poznań;

2 egz. a/a.

